

Bothnia Welfare ● Coalition for Research and Knowledge

BoWer – kohti hyvinvoinnin monitieteistä tutkimusta ja innovaatioita

Pohjanmaan hyvinvointipalvelujen tutkimus- ja
innovaatioverkoston strategia 2013–2015

PÄIVITETTY 28.8.2014

SISÄLLYSLUETTELO:

	SIVU
Esipuhe	
1. Johdanto	4
2. BoWerin visio ja arvot	6
3. BoWerin tavoitteet	7
4. Toimintasuunnitelma vuosille 2013–2015	7
5. Strategian seuranta ja arviointi	21

LIITTEET

- Liite 1.** Asiantuntijaryhmän kokoonpano
- Liite 2.** Strategiaprosessin vaiheistus syksyllä 2012
- Liite 3.** Viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma
- Liite 4.** Rahoitustaulukko

Esipuhe

Sosiaali- ja terveysala on ollut ja on edelleen voimakkaiden muutosten kohteena sekä kansallisesti että alueellisesti. Siksi myös Pohjanmaalla on syytä yhdessä tutkia ja arvioida näiden alojen kehittämistarpeita ja mahdollisia suuntia. Joudumme pohtimaan millaisia ovat toimivat sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisen mallit ja niiden kehittämisen päälinjat. Pohjanmaan hyvinvointitutkimuksen ja -osaamisen keskittymä eli BoWer tukee tavoiteltavaa palvelurakenteen muutosta tutkimuksen ja arvioinnin keinoin.

Tämän vuoteen 2015 ulottuvan strategian tavoitteena on alueen kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja tätä tarkoitusta varten Pohjanmaan toimijoiden hyvinvointipalveluiden tutkimus- ja arviointiyhteistyön tiivistäminen alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Olemme määritelleet BoWerin toimintaa siten, että se mahdollistaa laajan yhteistyön ja

monialaisen asiantuntemuksen niin tutkimuksen kuin arvioinninkin alueilla. BoWerissa tehtävä tutkimus ja arviointi tarjoutuvatkin välineiksi, jotka tuottavat tietoa ja mahdollisesti myös uusia toimintamalleja alueemme hyvinvointipalvelujen ja niissä tarvittavan osaamisen kehittämiseksi.

Edellä sanottuun perustuen, olemme tavoitelleet BoWerin strategialla katsantokantaa, joka korostaa kokonaisvaltaista näkemystä ihmisen hyvinvoinnista, sen osana terveydestä ja mielenterveydestä. Konkreettisesti: hyvinvointi on sitä, mitä ilman ihmisen on paha olla. Hyvinvointi toteutuu tai jää toteutumatta ihmisen arjessa ja sen toimintaympäristöissä. BoWerin strategia korostaa lähtökohtaisesti ihmisen hyvinvointia edistävien toimien merkitystä. Se nostaa esille hallinto- ja sektorirajat ylittävän yhteistyön tärkeyden sosiaali- ja terveyspalveluja ja hyvinvointikuntaa johdettaessa. Strategia tähdentää kunkin yksilön omaa vastuuta hyvinvoinnistaan, terveydestään ja mielenterveydestään. Strategia tukee osallistavin toimintatavoin sitä, että alueemme kuntalaiset saavat eri tavoin äänensä kuuluviin silloin, kun heitä koskevia hyvinvoinnin edellytyksiä, rakenteita ja toimintamalleja kehitetään.

Pohjanmaan hyvinvointitutkimuksen ja osaamisen keskittymä on verkosto. Verkoston arvoja ovat kumppanuus, osallisuus, rohkeus, vaikuttavuus ja avoimuus. Uskomme, että näihin arvoihin nojautuen saavutamme parhaiten strategiassa vuosille 2013-2015 esitetyt tavoitteet. Teemme edelleen mielihyvin ja innostuneina töitä sen eteen, että BoWer olisi pohjalainen verkosto-osaamisen ja hyvinvoinnin tutkimuksen, arvioinnin ja näihin nojaavien innovaatioiden taidonnäyte.

Kiitos kaikille BoWerin toimintaa tähän mennessä rahoittaneille tahoille: Pohjanmaan liitto, Vaasan kaupunki, Vaasan sairaanhoitopiiri, EAKR-ohjelma ja Vaasan yliopisto. Kiitos kaikille teille, jotka olette toimineet monin eri tavoin verkostossa pohjalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kiitos BoWerin strategian laatimisesta ja kommentoinnista. Erityiskiitos Teille kuntien, kuntayhtymien, järjestöjen, valtionhallinnon ja muiden tahojen asiantuntijoille, jotka olette käyttäneet omaa työpanostanne BoWer-verkostossa yhteisten tavoitteiden edistämiseen aina vuodesta 2007 lähtien. Suurkiitos ohjausryhmälle strategian luotsaamisesta ja toimiemme kannattelusta. – Tästä on hyvä jatkaa.

Vaasassa 14.2.2013

Pirkko Vartiainen
BoWerin ohjausryhmän puheenjohtaja
Professori, sosiaali- ja terveyshallintotiede
Vaasan yliopisto

1. Johdanto

Tämä BoWer-verkoston strategia vuosille 2013–2015 tähtää siihen, että BoWer on alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti tunnustettu hyvinvointipalveluiden tutkimus- ja innovaatioympäristö. BoWer mahdollistaa aktiivisesti toimivan ja monialaisen Osallisuuden, hyvinvoinnin, terveyden ja sen osana mielenterveyden tutkimusohjelman ja siihen liittyvän innovaatioympäristön Pohjanmaalla.

BoWer (Bothnia Welfare - Coalition for Research and Knowledge) aloitti toimintansa hyvinvointitutkimuksen ja -osaamisen keskittymänä vuonna 2008. BoWerin alkusanat lausui jo vuonna 2007 Vaasan yliopiston sosiaali- ja terveyshallintotieteen professori Pirkko Vartiainen.

BoWerin toiminta on perustunut avoimeen verkostoon, verkostoimijoiden aktiivisuuteen ja ulkopuoliseen hankerahoitukseen. Tähän mennessä BoWerin toimintaa ovat rahoittaneet: Pohjanmaan liitto maakunnan kehittämisrahalla, Vaasan sairaanhoitopiiri, Vaasan kaupunki ja Vaasan yliopisto ja EAKR-ohjelma. Lisäksi lukuisat toimijat ovat suunnanneet BoWer-verkostoon omaa työpanostaan.

BoWerin toiminnassa on haluttu vastata Pohjanmaan alueen sellaisiin tarpeisiin, joilla voidaan vaikuttavimmin edistää koko alueen väestön hyvinvointia ja terveyttä. Vuosina 2007-2012 BoWer tuki pohjalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä monitieteisen tutkimuksen, hallinto- ja sektorirajat ylittävän kehittämisen sekä arvioinnin ja koulutuksen keinoin. BoWerin verkosto on edistänyt tutkimuksen, kehittämisen, koulutuksen ja arvioinnin monimuotoista vuoropuhelua alueellisesti ja kansallisesti. Tätä kuvaavat useat kirja- ja artikkelijulkaisut, alueelliset, kansalliset ja kansainväliset seminaarit, lukuisat ihmisten osallisuutta edistävät kansalaisraadit ja hyvinvointitiedon tuotantoon ja käyttöön liittyvä verkottaminen, osaaminen ja sen kehittäminen. Julkinen-järjestöt dialogimallin toteuttaminen yhteistyössä sosiaali- ja terveysalan järjestöjen, kuntien ja alan tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden kanssa on kansallisestikin ainutlaatuinen ponnistus, jota BoWer on voinut olla pieneltä osaltaan tukemassa. – Yhteistyö jatkuu vuosina 2013-2015.

BoWerin toiminta on ollut poikkisektoriaalista ja toimijoiden vahvuuksiin nojautuvaa. Tiivis tutkimus- ja kehittämis-yhteistyö kansainvälisten ja erityisesti pohjoismaisten toimijoiden kanssa kertonevat BoWerin vireydestä. Vuosina 2007–2014 verkoston keskeisiä toimijoita ovat olleet:

- Alueelliset hyvinvoinnin osaajat, hyvinvointipalveluiden tuottajat ja toimijat: Pohjanmaan liitto, alueen kunnat ja seutukunnat, Vaasan kaupunki, Vaasan sairaanhoitopiiri, Vasek, yksityiset toimijat ja yhä enenevässä määrin sosiaali- ja terveysalan järjestöt ja SOSTE, sosiaalialan osaamiskeskukset SONet BOTNIA, ja FSKC sekä pohjoismaista erityisosaamista alueelle tuova NVC.
- Alueen korkeakoulut ja erityisesti korkeakoulujen hyvinvointikoulutuksen ja -tutkimuksen kenttä: VY, ÅA, VAMK, Novia, Muova, Kampus Palosaari(ent. Medibothnia), JY, HY.
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ja sen Vaasan toimipaikka toimijoinen; yhteydet WHO Mielenterveysalan yhteistyökeskukseen sekä Vaasan Mielenterveysalan osaamiskeskukseen kansallisine ja kansainvälisine tutkimus- ja kehittämisprojekteineen, yhteydet pohjoismaisiin kansanterveyden ja sosiaalipalvelujen asiantuntijaverkostoihin (NVC ja NHV)

- Erittäin tiivis ja hyvä yhteistyö Kampus Palosaaren (Medibothnia), alan korkea-asteen koulutusta ja siihen liittyvää tutkimusta ja kehittämistä innovoivan, nyt jo päättyneen hankkeen kanssa. BoWerin rakenteen kautta Kampus Palosaaren toimintojen tukeminen.
- Muita alueellisia ja kansallisia hyvinvointiosaajia ja kehittäjiä: KASTE-yhteistyön vahvistaminen pohjoismaisen ja kansainvälisen yhteistyön keinoin, muut alueen kehittämishankkeet, pitkäaikainen yhteistyö Innokylä-hankkeen kanssa, kehittämissyhteistyö STM:n, THL:n ja TTL:n kanssa (sosiaali- ja terveysalan johtamisen laatukriteerit, yhteistyö Kaste-ohjelman suunnittelussa ja toimeenpanossa), OM:n (osallisuuden politiikka ja sähköisten osallisuusympäristöä tukevien työkalujen kehittäminen esim. yhteistyössä Ota kantaa.fi-sivuston kanssa), TEM:n ja SM:n verkostoissa (maahanmuuttajien integraation ja työllisyyden tukeminen).

BoWerin toiminnan laajuus on osoittautunut samaan aikaan verkoston vahvuudeksi ja heikkoudeksi. Vuonna 2012 BoWerin toimintia haluttiinkin sen ohjausryhmän toimesta suunnata selvemmin monitieteiseen ja monialaiseen tutkimukseen ja innovaatioihin.

BoWer -verkoston päivitetty strategia pohjautuu jo elettyyn ja tehtyyn tutkimus- ja kehittämistyöhön. Se nojaa vuosien varrella useiden keskeisten rahoittajien ja alueellisten ja kansallisten sidosryhmien kanssa käytyihin keskusteluihin BoWer-verkoston lisäarvosta. Näiden kokemusten viesti on ollut, että BoWer -verkoston toiminta nähdään erittäin tärkeänä myös tulevaisuudessa. Tässä ajassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tarvitaan toimijoiden verkottumista, tutkittua ja ennakoivaa tietoa hyvinvoinnin tilasta, siihen vaikuttavista tekijöistä sekä tulevaisuuden haasteista. BoWerin profiili tukee tällaisen osallisuuden, hyvinvoinnin, terveyden ja sen osana mielenterveyden tutkimus- ja innovaatioalustan rakentamista Pohjanmaalle.

BoWer – Pohjanmaan hyvinvointipalvelujen tutkimus- ja innovaatioverkostoa onkin ajalla 1.9.2013-31.8.2014 viety eteenpäin EAKR-hankkeena, jonka toteuttajina ovat olleet Vaasan yliopiston sosiaali- ja terveyshallintotiede sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Vaasan yksikkö. Hanketta on hallinnoinut Vaasan yliopisto. Hyvinvoinnin ja johtamisen monitieteinen tutkimusohjelma on toteuttanut tätä vuonna 2012 valmistunutta BoWer-verkoston strategiaa erittäin menestyksekkäästi. Tarkempia lisätietoja BoWerin toiminnasta löytyy hankkeen Internet-sivuilta:

www.uva.fi/bower

BoWerin tutkimus- ja innovaatioverkostoa ja sen tuloksia voivat hyödyntää seuraavat tahot: Pohjanmaan liitto, alueen kunnat ja kuntayhtymät, sosiaali- ja terveysalan järjestöt ja yksityiset yritykset, koulutuksen järjestäjät, tutkimus- ja arviointityötä tekevät tahot, alan kehittäjät, poliittiset päättäjät, julkinen sana ja viime kädessä alueella asuvat kuntalaiset.

BoWer-verkoston toimista tiedottamiseen, toimien levittämiseen ja toimintakäytäntöjen juurruttamiseen on strategiassa kiinnitetty erityistä huomiota. Toimia ja hyviä käytäntöjä levitetään ja juurrutetaan mm. THL:n, Innokylän tutkimus- ja asiantuntijaverkostojen, VY:n ja BoWerin luotsaaman kompleksisuuden tutkimusverkoston, Kaste-ohjelman toimeenpanon tuen, sosiaali- ja terveysalan järjestöjen sekä erilaisten seminaarien ja koulutusten keinoin. Pohjoismaisesti ja kansainvälisesti verkoston toimia levitetään ja juurrutetaan terveys- ja sosiaalialan tutkimus- ja kehittämissuunnitelmien, tutkija- ja asiantuntijayhteyksien, yhteishankkeiden, julkaisujen, seminaarien ja muun asiantuntijatyön keinoin.

2. BoWerin visio ja arvot

BoWerin visio 2013–2015:

BoWer on tunnustettu, luotettava ja pysyvä hyvinvoinnin yhteistyöverkosto ja vahva vaikuttaja Pohjanmaalla.

BoWer tunnetaan alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti osallisuuden, hyvinvoinnin, terveyden ja mielenterveyden tutkimus- ja innovaatioympäristönä.

BoWerin toimintaa ohjaavat arvot:

- **Kumppanuus**
Tutkimus- ja innovaatioverkoston toiminta perustuu kumppanuuteen ja luottamukseen sekä yhdessä hyväksytyihin toiminnan priorisointeihin. Kumppanuudessa kunnioitetaan eri alojen ja tieteenaloiden osaamista, erilaisia toimintakulttuureja, yhteistyötä ja työnjakoa, useita lähestymistapoja ja monikielisyyttä ja -äänisyyttä.
- **Osallisuus**
Tutkimus- ja innovaatioverkosto edistää ihmisten osallisuutta arjen ympäristöissä, hyvinvointipalveluissa, niiden tutkimuksessa ja uudistamisessa. Osallisuus on läpileikkaava periaate kaikessa verkostomme toiminnassa.
- **Rohkeus**
Tutkimus- ja innovaatioverkosto nostaa rohkeasti esiin tulevaisuutta ennakoivia ja ajankohtaisia osallisuuden, hyvinvoinnin, terveyden ja sen osana mielenterveyden sekä hyvinvointipalveluiden tutkimuskysymyksiä ja tarttuu niihin. Verkosto tutkii rohkeasti koko Pohjanmaan hyvinvointia ja terveyttä edistäviä haasteita, jotta maakunnan toimijat saisivat entistä paremmin tarvitsemaansa tietoa toimintansa avuksi.
- **Vaikuttavuus**
Kaikessa verkoston tutkimus- ja innovaatiotoiminnassa pyritään vaikuttavuuteen, jota edistää toimijoiden asiantuntijuus.
- **Avoimuus**
Tutkimus- ja innovaatioverkostossa yhteistyö toimijoiden kesken on avointa. Toivotamme tervetulleiksi innovaatio- ja tutkimusverkostoomme alueelliset, kansalliset ja kansainväliset osallisuuden, hyvinvoinnin, terveyden ja mielenterveyden yhteyksistä kiinnostuneet tahot.

→ BoWer on Pohjanmaan ”korva”

3. BoWerin tavoitteet

BoWerin päätavoitteet vuosina 2013–2015

Tavoitteena on:

1. Vakiinnuttaa BoWer-verkoston toimintatavat pysyväksi hyvinvoinnin tutkimus- ja innovaatioverkostoksi Pohjanmaalla.
2. Perustaa osallisuuden, hyvinvoinnin, terveyden ja sen osana mielenterveyden yhteyksiä tarkasteleva monitieteinen tutkimusohjelma.
3. Tukea hyvinvoinnin eritasoisen tutkimuksen ja tiedon hyödyntämistä ja siten toimijoiden osaamista.
4. Vastata alueen tarpeisiin hyvinvointipalveluiden innovaatioiden luomiseksi ja levittämiseksi.
5. Vahvistaa kansallista ja kansainvälistä tutkimus- ja asiantuntijaverkostoa ja tuoda tutkimus ja arviointi osaksi hyvinvointipalveluissa tehtävää työtä.

4. Toimintasuunnitelma vuosille 2013–2015

Luvussa kolme mainittujen viiden BoWerin tutkimus- ja innovaatioverkoston tavoitteen toteuttamiseksi on laadittu toimintasuunnitelmataulukko, jossa tavoitteiden toteuttamiseksi määritellään joukko konkreettisia toimenpiteitä aikatauluineen ja vastuunjakoineen.

Toimintasuunnitelma on päivitetty elokuussa 2014 BoWerin ohjausryhmän päätöksellä. Alla esitetty taulukko on tiivistelmä työryhmän sisäisessä käytössä olevasta taulukosta.

Strategian tavoitteet	Konkreettiset toimenpiteet ja tehtävät	Toteutunut vuosina 2013–2014	Suunnitelma vuodelle 2015
1. Vakiinnuttaa BoWer-verkoston toimintatavat pysyväksi tutkimus- ja innovaatioverkostoksi Pohjanmaalla	1.1. Luodaan ja toimeenpannaan tutkimus- ja innovaatioverkoston strategia vuosille 2013–2015	Strategia valmistunut ohjausryhmän päätöksellä 12/12 -> toimeenpano aloitettu heti 2013 Strategia päivitetty 08/14 Toimeenpanoa konkretisoitu ohjausryhmätyöskentelyllä, viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma ohjannut toimintaa vuonna 2014	Strategian seuranta 08/2014 EAKR-hankkeen päättyessä ja strategian päivitys vuoden 2015 lopussa Toimeenpano vuonna 2015 verkostokumppanuus-sopimuksella
	1.2. Yhdistetään alueella oleva hyvinvoinnin tutkimustoiminta verkostona toimivaksi tutkimuskeskittymäksi ja vakiinnutetaan se tukemaan innovatiivisia alan palveluja	BoWer – Pohjanmaan hyvinvointipalvelujen tutkimus- ja innovaatioverkosto toiminut EAKR-hankkeena 1.9.2013–31.8.2014	Tutkimus- ja innovaatioverkoston toimintaa ohjaa vuonna 2015 verkostokumppanuussopimus Verkoston koordinointiin haetaan ja on haettu koko toiminnan ajan ulkopuolista rahoitusta

	<p>1.3. Haetaan strategian toimeenpanona ulkopuolista rahoitusta tutkimus- ja innovaatioverkostolle</p>	<p>BoWer-verkosta koordinoitu EAKR-rahoitteisesti vuosina 2013–2014</p> <p>Vuosina 2013–2014 rahoitusta on haettu lukuisista eri lähteistä</p>	<p>Toiminnan rahoitus vuonna 2015 selviää syksyn 2014 aikana</p> <p>- alueellinen rahoitus - tutkimus- ja kehittämishankkeiden erillisrahoitus</p> <p>Rahoitusta haetaan eri lähteistä vuoden 2015 toimintaan</p>
	<p>1.4. Viestitään ja vaikutetaan julkisuudessa tutkimus- ja innovaatioverkoston tunnettavuuden ja vetovoimaisuuden lisäämiseksi kansallisesti ja alueellisesti</p>	<p>Toimintaa ohjaava viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma valmistunut 2014</p> <p>-> ohjausryhmä ohjannut suunnitelman päivittämistä</p>	<p>Viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma ohjaa tiedottamisen kokonaisuutta vuonna 2015</p>
<p>2. Perustaa osallisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden ja sen osana mielenterveyden</p>	<p>2.1. Valitaan tutkimusteemoihin perustuvat tutkimuskysymykset vuosille 2013–2015</p>	<p>Tutkimusohjelma käynnistynyt syksyllä 2013 -> tutkimusteemat valittu ja toimintaa priorisoitu niiden mukaan 2014 aikana tutkimuksista ja tiedolla vaikuttamisesta koontia BoWerin sivuilla</p> <p>http://www.uva.fi/fi/sites/bower/</p>	<p>Vuonna 2015 tutkimusohjelmassa tutkimusteemat jakautuvat kahteen monialaiseen ja monitieteiseen tutkimusryhmään, joita Vaasan yliopisto ja THL Vaasa koordinoivat toimien verkostoyhteistyössä lukuisten</p>

<p>yhteyksiä tarkasteleva monitieteinen tutkimusohjelma</p>			<p>tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden kanssa.</p> <p>Tutkimusteemat ovat</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hyvinvoinnin, terveyden ja mielenterveyden edistäminen ja osallisuus 2. Kompleksisuuden johtaminen ja osallisuus
	<p>2.2. Rakennetaan tutkimusohjelmalle profiili, imago ja näitä tukevat motot:</p> <p>Hyvinvoinnin, terveyden ja mielenterveyden kokonaisuutta tutkimuksessa korostaen:</p> <p><i>"No health without mental health"</i></p> <p>Osallisuutta ja osallistamista tutkimuksessa korostaen:</p> <p><i>"Nothing for us without us"</i></p> <p>Kompleksisuuden johtamisen tutkimuksessa korostaen:</p> <p><i>"Complexity keeps you going"</i></p>	<p>Tutkimusohjelma profiloitunut nimettyjen teemojen mukaan hankeajana 2013–2014</p>	<p>Vuoden 2015 tutkimusyhteistyötä konkretisoidaan tuleville vuosille vahvistettavassa tutkimusohjelmassa ja verkostokumppanuussopimuksen yhteydessä laadittavalla toimintasuunnitelmalla</p>

	<p>2.3. Organisoidutaan teemoja tutkiviksi monialaisiksi ja -tieteisiksi tutkimusryhmiksi yliopistojen ja tutkimuslaitosten vetäminä</p>	<p>Teemaryhmät ja tutkijat toimineet aktiivisesti ja tuloksellisesti hankekaudella 1.9–31.8.2014</p> <p>ks. tarkemmin http://www.uva.fi/fi/sites/bower/</p>	<p>Vahvistetun tutkimusohjelman mukaan teemaryhmien uudelleen-organisointuminen syksyn 2014 ja alkuvuoden 2015 aikana -> myös verkostokumppanuussopimus ohjaa toimintaa</p>
	<p>2.4. Hankkeistetaan tutkimussuunnitelmat perustuen ATH-aineistoon ja muuhun alueelle kertyvään väestöaineistoon</p>	<p>Tutkimus- ja kehittämishankkeille haettu aktiivisesti rahoitusta vuosina 2013–2014</p>	<p>Väestöaineistojen tutkimuksellinen hyödyntäminen jatkuu vuonna 2015, viestintä ja tiedolla vaikuttaminen viestintä- ja vaikuttamissuunnitelman mukaan</p> <p>Vahvistetaan tutkimuksen ja kehittämisen yhteyttä hankkeistamisessa (esim. Kaste) ja perustyössä</p>
	<p>2.5. Perustetaan tutkimusohjelman yhdeksi työkaluksi ”selvitysmiespankki”, jota alueet voisivat hyödyntää (vrt. tutkimusaihiopankki).</p> <p>Sähköisen ilmoitustaulun hyödyntäminen</p>	<p>BoWer - Pohjanmaan hyvinvointipalvelujen tutkimus- ja innovaatioverkoston (EAKR-hanke) ohjausryhmä on ottanut kantaa selvitysmiespankin ja sähköisen ilmoitustaulun perustamisesta</p> <p>-> tässä vaiheessa ei lähdetä erillisiin avauksiin</p>	<p>Konkretisoidaan vuonna 2015 verkostokumppanuussopimuksen toimeenpanossa</p>

	2.6. Tehdään tutkimusohjelmaan suunnattujen resurssien perusteella eritasoisia selvityksiä ja tuloksiin perustuvia toimenpide-ehdotuksia	Viestintä- ja vaikuttamis-suunnitelmalla sekä hankerahoituksilla konkretisoitu tutkimustiedon hyödyntämistä ja lisäresurssien hakua	Toiminta jatkuu siihen osoitettavissa olevien resurssien puitteissa vuonna 2015 (verkostokumppanuussopimus)
	2.7. Tuetaan Pohjanmaan "top 10" -indikaattoreihin liittyvää tutkimusta	Vuosina 2013–2014 hankkeessa tuettu Kuntatuki-hankeyhteistyötä sekä Innokylä -yhteistyötä johtamisen kehittämisen tueksi	Tiedolla johtamisen kehittäminen jatkuu vuonna 2015 verkostokumppanuussopimuksen sekä mahdollisesti avautuvien hankkeiden kautta
3. Tukea hyvinvoinnin eritasoisen tutkimuksen ja tiedon hyödyntämistä ja siten toimijoiden osaamista	3.1. Luodaan julkinen -järjestöt avoimen dialogimalliin toimintakäytäntö	Sopimuskumppanit VSY/SOSTE ja Vaasan kaupunki laatineet avoimeen dialogiin perustuvan julkinen-järjestöt yhteistoimintasopimuksen	Vuonna 2015 BoWer-verkostosta sopimuksen mahdollinen arviointi- ja seurantatuki siihen osoitettavin resurssein, toiminta pyritään sisällyttämään uuden Kaste 3:n kansalliseen toimeenpanosuunnitelmaan
	3.2. Perustetaan Pohjanmaalle "Osallisuuden, hyvinvoinnin, terveyden ja sen osana mielenterveyden pyöreä pöytä", joka reagoi alueen ajankohtaisiin hyvinvointikysymyksiin.	Keskusteluja jatkettu vuosina 2013–2014 tiiviissä verkostossa Pohjanmaan maakunnan hyvinvointistrategian prosessin valmistelussa	Mahdollisuudet koordinaatioon erillisen rahoituksen puitteissa, lisäksi verkostokumppanuussopimuksella voidaan sopia yhteistyöstä

	<p>3.3. Palkataan yhteisiä resursseja hyödyntäen alueellinen hyvinvointi- ja terveystiedon koordinaattori</p>	<p>Vuosina 2013–2014 os aikaisesti hankerahoituksella (BoWer sekä Pohjanmaan liitto)</p>	<p>Vuoden 2015 toiminta mahdollisesti tiedolla johtamisen tukena, mahdollisesti haettavalla alueellisella hankerahalla</p>
	<p>3.4. Järjestetään ATH-tutkimuksen tulosten ja muun alueen tietotuotannon hyödyntämiseen liittyvä Hyvinvoiva ja terve Pohjanmaa -seminaari</p>	<p>Seminaari järjestetty 16.9.2013</p>	<p>Perinteinen Hyvinvoiva ja terve Pohjanmaa -seminaari mahdollisesti taas vuonna 2015 siihen osoitettavissa olevien resurssien puitteissa</p>
	<p>3.5. Ollaan mukana luomassa hyvinvointipolitiikan osaksi uudenlaista osallisuuden politiikkaa (uudet demokratian muodot ja OM- ja STM-yhteistyö)</p>	<p>Kansallinen ja alueellinen yhteistyö tiivistä 2013–2014 (mukana BoWerin verkostoista ainakin NVC, NHV; alueen kunnat, Pohjanmaan liitto, VSHP, VSY, SOSTE, VY, THL, ÅA, HY, JY, Deliberatiivisen demokratian instituutti, OM, STM, laajasti THL, TEM, SM, Kuntaliitto sekä yhteistoiminta-alueita ja sosiaalialan osaamiskeskuksia esim. SB)</p> <p>Viestintä- ja vaikuttamisuunnitelmassa useita ulostuloja ja artikkeleita osallisuuden teemasta</p>	<p>Haetun VNK-rahoituksen mahdollisesti toteutuessa viedään hyvää pohjoismaista käytäntöä, osallisuuden politiikkaa, sosiaali- ja terveyspalveluissa ja palvelurakennemuutoksessa eteenpäin käyttäen toimintamallina kuntalaisten huippukokousta.</p> <p>VNK-haun jälkeen rahoitusta on suunniteltu haettavan tähän myös muista lähteistä.</p> <p>Viestintä ja vaikuttaminen jatkuu vuonna 2015 oheistetun suunnitelman mukaan</p>

	<p>3.6. Verkostotoimijat kehittävät ja ottavat käyttöön uusia osallistavia malleja (esim. raadit)</p>	<p>Lukuisia raateja toteutettu vuosina 2013–2014</p> <p>Kansalaisraadinn mallinnos valmistunut ja raatien toteuttamiseen on BoWerin verkostoista annettu asiantuntijatukea (suunnittelu, toteutus, arviointi, kehittäminen ja vakiinnuttaminen)</p> <p>Tuotettu oheismateriaalia osallistavan toiminnan tueksi esim. julkaisu yhteistyössä Kuntaliiton kanssa ks.</p> <p>http://www.kunnat.net/fi/Kuntaliitto/media/tiedotteet/2011/12/Sivut/kansalaisraadit-vaikuttava-ja-tehokas-tapa-edistaa-lahivaikuttamista.aspx</p> <p>Tutkimusohjelman tukemana on tekeillä käsikirjatyypinen julkaisu osallistavista, hyviksi osoittautuneista toimintavoista 2014–2016</p>	<p>Toiminta jatkuu vuonna 2015 osana tutkimusohjelmaa ja haettavina olevissa kehittämishankkeissa</p>
--	---	--	---

4. Vastata alueen tarpeisiin hyvinvointipalveluiden innovaatioiden luomiseksi ja levittämiseksi	<p>4.1. Käynnistetään vuonna 2014 BoWerin tukemana valmisteleva vaihe ikääntyneiden ja vanhusten sosiaali- ja terveystalvelujen innovaatioalustan luomiseksi Pohjanmaalle</p>	<p>Keskustelut ja selvitystyö vuonna 2014 yhteistyössä K5-alueen ja Vshp:n kanssa</p>	<p>Etenee alueella tehtävien suunnitelmien ja päätösten mukaan</p>
	<p>4.2. Käynnistetään vuonna 2013 BoWerin tukemana valmisteleva vaihe maahanmuuttajien sosiaali- ja terveystalvelujen kehittämistä tukevan innovaatioalustan luomiseksi</p> <p>- maahanmuuttajien osallisuuden ja työllisyyden edistäminen kotouttamislainsäädännön viitoittamalla kolmella polulla alueellisin keinoin,</p> <p>- Maahanmuuttajataustaisten nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja alueellinen toimintatapa: Solid youh -hankkeen kautta</p>	<p>Pohjanmaan alueellinen aiesopimus allekirjoitettu 2014</p> <p>Keskustelut aloitettu maahanmuuttajatyön informaatio-ohjauksen kehittämisalustan valmistelusta yhteistyössä THL:n ja TEM:n kesken</p> <p>Solid Youth-hanke toteutunut tavoitteiden mukaan. Loppuraportointi meneillään.</p>	<p>Toimeenpano 2015 sopimuksen mukaisesti, rahoituksen ja resurssien hankkiminen 2014-2015, toimeenpano ja seuranta sopimusosapuolien kesken vuosina 2014-2016, sopimuksen päivittäminen saatujen tulosten ja arviointien perusteella 2016</p> <p>Mahdollisuudet selviävät vuonna 2015 (keskusteluissa mukana THL, STM, TEM, Innokylä)</p>

5. Vahvistaa kansallista ja kansainvälistä tutkimus- ja asiantuntijaverkosta ja tuoda tutkimus ja arviointi osaksi hyvinvointipalveluissa tehtävää työtä	5.1. Muodostetaan kansallinen asiantuntijaverkosto: a) THL:n, Innokylän tutkimus- ja asiantuntijaverkostojen kautta	Tutkimus- ja innovaatioverkoston puitteissa yhteistyö ollut tiivistä vuosina 2013–2014, viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma konkretisoi yhteistyötä	Yhteistyön konkreettisista painopisteistä sopiminen vuodelle 2015 sopimuksen kautta sekä erillisrahoitteisesti (yhteisiä tutkimus- ja kehittämishankkeita)
	b) VY:n ja BoWerin luotsaaman kompleksisuuden tutkimusverkoston kautta	Tutkimus- ja innovaatioverkoston puitteissa yhteistyö ollut tiivistä vuosina 2013–2014, viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma konkretisoi yhteistyötä	Yhteistyön konkreettisista painopisteistä sopiminen vuodelle 2015 sopimuksen kautta sekä erillisrahoitteisesti (yhteisiä tutkimus- ja kehittämishankkeita)
	c) Kaste-ohjelman toimeenpanon tuen kautta	Kaste-ohjelman toimeenpanossa mukana THL:n asiantuntijaryhmien, ohjaus- ja johtoryhmien sekä Väli-Suomen aluejohtoryhmätyöskentelyn kautta 2013–2014 ja edelleen vuonna 2015	Kaste-ohjelman toimeenpanossa mukana THL:n asiantuntijaryhmien, ohjaus- ja johtoryhmien sekä Väli-Suomen aluejohtoryhmätyöskentelyn kautta. Lisäksi osallistutaan monin tavoin Kaste 3-ohjelman valmisteluun ja kansalliseen toimeenpanosuunnitelman toteuttamiseen Mahdollisiin yhteishankkeisiin osallistuminen 2015

	d) SOSTE:n verkostojen kautta	Tutkimus- ja innovaatioverkoston puitteissa yhteistyö ollut tiivistä vuosina 2013–2014, viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma konkretisoi yhteistyötä	Yhteistyön konkreettiset painopisteet verkostosopimuksen toimeenpanosuunnitelmassa vuodelle 2015 (yhteisiä tutkimus- ja kehittämishankkeita niihin ohjattavissa olevan rahoituksen mukaisesti)
	e) STM:n johtajuusverkoston kautta	Tutkimus- ja innovaatioverkoston puitteissa yhteistyö ollut tiivistä vuosina 2013–2014, viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma konkretisoi yhteistyötä	Yhteistyön konkreettiset painopisteet verkostosopimuksen toimeenpanosuunnitelmassa vuodelle 2015 (yhteisiä tutkimus- ja kehittämishankkeita niihin ohjattavissa olevan rahoituksen mukaisesti)
	f) Kansallisten tutkimushankkeiden kautta (esim. yhteistyössä sektoritutkimuslaitosten kanssa)	Tutkimus- ja innovaatioverkoston puitteissa yhteistyö ollut tiivistä vuosina 2013–2014, viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma konkretisoi yhteistyötä	Yhteistyön konkreettiset painopisteet verkostosopimuksen toimeenpanosuunnitelmassa vuodelle 2015 (yhteisiä tutkimus- ja kehittämishankkeita niihin ohjattavissa olevan rahoituksen mukaisesti)

	<p>5.2. Muodostetaan pohjoismainen ja kansainvälinen asiantuntijaverkosto, joka tukee tutkimusohjelman tavoitteita:</p> <p>a) Pohjoismaisten terveys- ja sosiaalialan tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden eli NHV:n ja NVC:n kautta</p>	<p>Tutkimus- ja innovaatioverkoston puitteissa yhteistyö ollut tiivistä vuosina 2013–2014, viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma konkretisoi yhteistyötä</p>	<p>Yhteistyön konkreettiset painopisteet verkostosopimuksen toimeenpanosuunnitelmassa vuodelle 2015 (yhteisiä tutkimus- ja kehittämishankkeita niihin ohjattavissa olevan rahoituksen mukaisesti)</p>
	<p>b) Kansainvälisten tutkija- ja asiantuntijayhteyksien ja hankkeiden kautta</p>	<p>Tutkimus- ja innovaatioverkoston puitteissa yhteistyö ollut tiivistä vuosina 2013–2014, viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma konkretisoi yhteistyötä</p>	<p>Yhteistyön konkreettiset painopisteet verkostosopimuksen toimeenpanosuunnitelmassa vuodelle 2015 (yhteisiä tutkimus- ja kehittämishankkeita niihin ohjattavissa olevan rahoituksen mukaisesti)</p>

5. Strategian seuranta ja arviointi

Arviointi suoritetaan monitahoarviointiin perustuvana työpajana, hyödyntäen itsearviointin prosesseja. Käytännössä tämä tarkoittaa, että vuosittain yksi ohjausryhmän kokous toteutetaan arviointityöpajana ja toimii myös strategian päivityksen tukena.

BoWer-hankkeen ohjausryhmä on päivittänyt strategian elokuussa 2014.

Liite 1. Asiantuntijaryhmän kokoonpano

- Vaasan yliopisto:	Pirkko Vartiainen (pj.)
- THL Vaasa:	Maritta Vuorenmaa
- Pohjanmaan liitto:	Varpu Rajaniemi
- Vaasan sairaanhoitopiiri:	Pia Wik
- Sote-alan järjestötoimijat:	Tuula Peltoniemi
- Vaasa-Laihia-Vähäkyrö:	Jukka Kentala
- Mustasaari-Vöyri (K2):	Hans Boije
- Pietarsaaren seutu (K4):	Peter Granholm
- Rannikko-Pohjanmaa (K5):	Jarkko Pirttipera
- BoWer-hanke:	Tiia Ahonen (siht.)

Varsinaiset jäsenet ovat nimenneet kokouksiin varajäsenensä, mikäli ovat itse estyneet saapumasta paikalle.

Strategian päivitys 28.8.2014, BoWer-hankkeen ohjausryhmän kokoonpano

- Vaasan yliopisto:	Pirkko Vartiainen (pj.)
	Seija Ollila
- THL Vaasa:	Maritta Vuorenmaa
- Pohjanmaan liitto:	Varpu Rajaniemi
- Vaasan sairaanhoitopiiri:	Pia Wik
- Vaasan Seudun Yhdistykset ry.:	Tuula Jäntti
- Åbo Akademi:	Michael Uljens
- BoWer-hanke:	Kaarina Reini (siht.)
	Tiia Ahonen

Liite 2. Strategiaprosessin vaiheistus syksyllä 2012

12.10.2012 kokouksessa hyväksytty asiantuntijatyöryhmän työsuunnitelma strategian etenemisestä loka-marraskuussa

12.10 Asiantuntijatyöryhmän 1.tapaaminen klo 10–13 Vaasan yliopistolla (F362B)

- Työryhmätyöskentelyn prosessisuunnitelman hyväksyminen
- Nykytilan perusteella tilannekatsaus toimintaympäristöömme
- Tavoitteena muodostaa strategian visio, arvot ja keskeiset tavoitteet
- Osaprosessien hahmottaminen, keskustelua rooleista/verkoston hyödyistä/odotuksista verkostolle

- Tapaamisen jälkeen BoWerin tiimi työstää strategian vaihepaperiksi
- Vaihepaperi toimitetaan asiantuntijatyöryhmälle tiedoksi ja kommentoitavaksi viikolla 43

26.10 Asiantuntijatyöryhmän 2.tapaaminen klo 9–11

- Tavoitteiden konkretisointi alkaa
- Kokouksessa tarkoituksena lyödä lukkoon tavoitteet ja hahmotella jo niiden toteuttamiseksi tehtäviä toimenpiteitä alustavine roolituksineen

- Työryhmän tuotokset kootaan yhteen: tässä vaiheessa **kommenteille ja keskusteltavaksi kunkin edustajan taustaorganisaatioon** (toimenpiteet ja vastuukysymykset!)
- Tutkimusohjelman valmisteluun liittyen kommentointimahdollisuudesta keskustellaan myös alueella toimivien korkeakoulujen kanssa
- Keskustelujen tulokset toimitetaan Tiia A.:lle viimeistään **6.11.2012**

9.11. Asiantuntijatyöryhmän 3.tapaaminen klo 10–13

- Strategian toimenpiteet vastuutetaan ja aikataulutetaan
- Määritellään alustavasti ohjaus- ja johtorakenne
- Määritellään alustavasti jalkauttamisen ja viestinnän linjaukset

- BoWerin tiimi kokoaa strategialuonnoksen
- **Laaja kommentointimahdollisuus avataan viikolla 46:** osaamiskeskukset, korkeakoulut, taustaorganisaatiot: kommentit toimitetaan maanantaihin **19.11.2012** mennessä Tiialle
- BoWerin tiimi: kommenttien pohjalta strategiapaperin muokkaaminen

23.11 Asiantuntijatyöryhmän 4. ja viimeinen tapaaminen klo 10–13

- Lausuntokierroksen kommenttien vieminen strategiaan
- Ohjaus- ja johtorakenteen lukkoon lyöminen
- Seurannasta ja tiedottamisesta sopiminen

- Strategia muokataan ohjausryhmälle lähetettävään muotoon ja lähetetään tutustuttavaksi ohjausryhmän jäsenille viikolla 48.

5.12. BoWerin ohjausryhmä käsittelee verkostostrategiaa ja hyväksyy sen vuosien 2013–2015 toimintaa ohjaavaksi asiakirjaksi.

Liite 3. Viestintä- ja vaikuttamissuunnitelma

Työryhmän sisäisessä käytössä

Liite 4. Rahoitustaulukko

Työryhmän sisäisessä käytössä